

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ES VIDEKEN:
Egy hóra 25— korona. Negyedévre 75— korona,
Félévre 150— korona. Egész évre 300— korona.
MEGJELENIK HETFO KIVÉTELEVEL MINDEN NAP

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, I. emelet
(a Debreceni Első Takarékpénztár épületében.)
Egy szám ára 2 korona.

Az új középiskolai rendtartás. A kultuszminiszter nyilatkozata.

Budapest, aug. 25.

Az új középiskolai rendtartás, melyet már csaknem husz esztendője terveznek, most végre elkészült és e hónap 18-án már átment a minisztertanácsra. Haller István kultuszminiszter szíves volt velünk megismertetni az új rendtartás fontosabb rendelkezéseit, melyek annál figyelemreméltóbbak, mert kívánatos, hogy arról a szülők mielőbb értesüljenek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter új munkatársainak a következőket mondotta: — A gimnáziumok és reáliskolák mostani rendtartása még az 1890. évből való, tehát harminc esztendőse. E nagy idő alatt, természetesen sok tekintetben elavult és nem felel meg a modern pedagógia követelményeinek. — Már 1903-ban megbízták az országos közoktatási tanácsot, hogy foglalja össze a középiskolai rendtartás revíziójával. Ezek a munkálatok 1910-ben el is készültek, de nem lettek sem végleges formába öntve, sem előterjesztve. A folyó évben a munkálatokat elővetítették és miután azt az illetékes szakkörökkel le tárgyaltuk és megfelelően módosítottuk, az készen áll.

1916-ban megjelent már a rendtartás egyik része, a leányközépiskolák rendtartása, úgy hogy ennek következménye lett is bizonyos diszparitás a leány- és fiúközépiskolák között, amennyiben az egyik új, a másik a régi rendtartás alapján állott.

Most megjelenik az egységes rendtartás, amelynek a régitől való több eltérései a következők:

1. Az új rendtartás is meg kívánja a már rendelkezéssel szabályozott felvételi vizsgát.

2. Megállapítja a rendtartás, hogy a felvételnél a helyben lakó növendékek, továbbá a felekezeti által fenntartott iskolákban az illető felekezethez tartozó tanulók a felvételnél előnyben részesítendők.

3. A fiúközépiskolákba beírt leány-magántanulók bizonyos előfeltételek mellett, a testgyakorlat kivételével, az összes tanítási órákon résztvehetnek.

4. A középiskola ötödik osztályába csak a negyedik osztályt sikerrel végzett tanuló léphet, akit a tanári testület a középiskola felsőbb osztályaiban való haladásra képesnek ítél. Ezentúl tehát a negyedik osztályban a tanuló két bizonyítványt kap, megkapja az osztálybizonyítványt és kap egy bizonyítványt arról, hogy a tanári testület képesíti arra, hogy az

ötödik osztályba beiratkozassék.

5. Egy-egy osztály létszámát a fiuknál 60, a leányoknál 40 tanulóban állapítottuk meg. Ennek a létszámnak a túllépése a fiuknál teljesen eltiltati, a leányoknál kivételes esetben 45 fölig meg fog engedélyezni.

6. Az igazgató mellé, aki a tanulmányi ügyek vezetője, ki fog nevezetni egy helyettes igazgatót, aki az adminisztrációs ügyek intézésében segít az igazgatónak.

7. Az a tanuló, aki valamely osztályban mint ismétlő két, vagy több rendes tárgyból „elégtelen” jegyet kapott, az osztályt többé nem ismételheti, mint magántanuló sem.

8. Az olyan tanuló, aki középiskolai tanulmányai folyamán már két osztályt ismételt, harmadszori bukás esetén tanulmányait középiskolában nem folytathatja.

9. Magánintézetben magántanuló többé nem vizsgázhat. Végül még a miniszter a következő tervezett intézkedésről tájékoztatott bennünket:

— Mivel a tandíjemelés igen lényeges lesz, ami az általános drágulással és az állam pénzügyi helyzetével megmagyarázható, úgy intézkedünk, hogy a köztisztviselők gyermekei ennek a tandíjnak csak egy alacsony hányadát fizessék.

Az oroszok veresége teljes az egész fronton.

A Grodnóba vezető utért folyik a versengés.

Varsó, aug. 25. A IV. orosz hadsereg teljesen megsemmisült, Eddig több mint 70,000 foglyot és több mint 200 ágyút, több száz gépfegyvert zsákmányoltak. Még két orosz sereg van körülveve és újabb 40,000 orosz teszi le a fegyvert.

A lengyelek Ossoviec irányában nyomulnak előre.

Az oroszok veresége teljes az egész fronton. Beszorulak az északi és keleti porosz határ és a Narev menti mocsárvidék közé és ki vannak téve a lengyelek folytonos oldalátadásának.

A minszki lengyel delegáció még nincs közvetlen összeköttetésben a kormánnyal. Azt sem tudja a lengyel kormány, hogy szikratávíratok eljuttatták-e a minszki delegációhoz. Kénytelen lesz a lengyel kormány követelni, hogy a tárgyalásokat máshová helyezze.

Kopenhágai jelentés szerint az angol lapok foglalkoznak azzal a lehetőséggel, hogy Minszkből könnyebben hozzáférhető helyre helyezze át a tárgyalásokat.

Königsberg, aug. 25. A német határon átszorult oroszok száma 25,000 ember.

Az orosz északi hadsereg kétségbeesett helyzetben van a keletporoszországi határ mentén. Mlavanál kétségbeesett erőfeszítéssel sikerült magukat

átválni a lengyel gyűrűn, de helyzetük nem sokkal jobb, mert be vannak szorulva a mocsárvidék közé. A versengés a Grodnóba vezető utért folyik.

Bécs, aug. 25. Az orosz hadsereg északi szárnya tegnap ellentámadásba ment át és jelentékeny eredményeket ért el. A lengyelek kénytelenek voltak visszavonulni és Mlava környékét kiüríteni.

Varsó, aug. 25. A lengyel kormány értesítést kapott — Minszkből, amelyben közlik a delegátusok, hogy az oroszok a Londonban bejelentett követelésekhez újabb követeléseket csatoltak. Ezek legfontosabbika a 200,000 munkás felfegyverzésére vonatkozó követelés.

Varsó, aug. 25. Mlava és Soldau környékén körülzárt bolsevik haderők szabadulni igyekeznek. A veszteségük ma 11,000 főre emelkedett. A Narev középső folyásánál folyó harc dönti el a Narev és a porosz határ közti orosz csapatok sorsát.

A pozsonyi egyetem.

Budapest, aug. 25. Régóta húzódik a pozsonyi egyetem elhelyezése ügye. Arról volt szó, hogy Szegeden helyezik el. A kultuszminiszter most arról értesítette a pozsonyi egyetemet, hogy a jövő tanévre is Budapesten marad.

A nemzetgyűlés.

A botbüntetés vitája.

Budapest, aug. 25.

Rakovszky István negyed 11-kor nyitotta meg a nemzetgyűlés szerdai ülését. Bejelentette, hogy Sréter István honvédelmi miniszter a Ház holnapi ülésén válaszol Erekly Károlynak a hozzá intézett interpellációjára.

Ruppert Rezső előadó bejelentette a mentelmi bizottság javaslatát Huber János mentelmi ügyében.

Felolvasták az interpellációs könyvet, amelybe Birta József és Berki Gyula jegyezték be interpellációt.

Somogyi István előadó a vágyon, erkölcs és személyiség határozottabb büntetőjogi védelemről szóló törvényjavaslatot (botbüntetés) ismertette. Rámutatott arra, hogy ezt a büntető rendelkezést nem akarják véglegesen beiktatni a törvénykönyvbe, csak a mostani rendkívüli állapotokra szól, egy évig maradjon érvényben. Azt mondta, hogy Svédországban, Norvégiában, Dániában, Angliában ma is alkalmazzák ezt a rendkívüli büntetést. Meg kell féltélni azokat az elemeket, akik még mindig forradalmat akarnak csinálni. Kéri a javaslat elfogadását.

Petes László indítványozza, hogy a botbüntetést nyilvánosság előtt hajtsák végre, mert csak így lesz megszégyenítő. Ne egy övre, hanem három evre lejtessék életbe.

Bródi Ernő hosszasan fejtegeti a múlt század büntető rendelkezéseit. A XIX. században a botbüntetést már csak Koreában a nortentottáknál és Montenegróban használták. A demokrácia nem tűrheti a botbüntetést. Ez nem a zsidóság ellen, hanem a parasztság ellen irányul. Arról van szó, hogy Magyarország megmaradjon európai államnak, vagy lesüllyed balkáni nivóra.

Heves közbeszólások.

Haller István: Akkor sosem lesz rend.

Bródi Ernő: Itt nem fog megjavulni semmi, ha be is hozzuk a botbüntetést. Nem fogadom el a törvényjavaslatot. (Taps a kisgazdapárttól.)

Ruppert Rezső azt látja, hogy a botbüntetéssel nem értek el eredményt. Az árdragitók ellen behozták a botbüntetést, de nem látni, hogy csökkent volna a drágaság, sőt minden cikk megdrágult.

Orbók Attila: Még a bot is! Ez után Henz Károly szólt fel.

(Az ülés tart.)

Négy millió klg. lesz a gyapjubeszolgáltatás eredménye.

Posztót kapnak a gazdák.

Budapest, augusztus 25.

Régi, békés Nagymagyarországnak egyik fő gazdasági jövedelemforrása volt a gyapju, mely nagy részt belföldön feldolgozva, a zsolnai, pozsonyi és győri hirnemes posztót szolgáltatta.

A háboru alatt a gyapju besolgáltatását az állam vette kezelésébe s a felállított Gyapjuközpont révén értékesítette.

Ma is kormányrendelet szabályozza a gyapju besolgáltatását s az idén határidőül augusztus 31 ikét tűzték ki. E napra az összes ez évi vagy régebbi meglévő gyapjumennyiség a Gyapjuforgalmi Hivatalnak bejelentendő.

A Gyapjuforgalmi Hivatal igazgatója, Kovácsy Béla a következőkben nyilatkozott:

— Bizony, országunk gyapjut szolgáltató részeinek javarészt elvesztette. Felvidék, Erdély, Horvát-Szlavonország, mely tulajdonkép magvát képezte a besolgáltatásnak, idegen martalócok kezén van. Az idel menyiség a beérkezett jelentések alapján négymillió kg. zsiros gyapju. Ezzel szemben az 1918. évi, tehát az egész országra vonatkozó utolsó besolgáltatás eredménye éppen kétszerese: nyolc millió kg. Veszteségünkben csak az vigasztaló, hogy csak ugynevezett durva gyapjut vagyunk kénytelenek nélkülözni, melyet a megszállott területek szolgáltattak, míg a finom merinói gyapjunk megmaradt.

— Gyáraink nagy része is elveszett. Egvedül a győri posztógyár maradt meg, de ez képtelen az összes gyapju feldolgozására. De épülnek új posztógyárak és egy év múlva annyi lesz, amennyi a feldolgozás munkáját el fogja végeztetni.

— Gyapjunk finomság tekintetében Európában a legelső s keverés céljából nagyon keresett. A gyapjumennyiség egy részét kivételre fordítjuk.

— A besolgáltatás rendben folyik. Az árak magasak, zsiros gyapju kilónként 68—84 K. Eddig beszolgáltatót mennyiség meghaladja a három millió kg.-ot. A Gyapjuforgalmi Hivatal újítást hozott be: minden 100 kg. tiszta gyapju után önköltségi áron 10 méter posztót juttat a gazdaságoknak. Falvak és gazdák a posztómintákat a legközelebbi Gazdasági Egyesületben, vagy az Áruforgalmi Kirendeltségnél tekinthetik meg, vagy egyenest a Gyapjuforgalmi Hivatalhoz is fordulhatnak.

— Az új keresztény éra, mely kezébe vette, a mások által teljesen kiszajátított gyapjuforgalmat, életerősen dolgozik és teljes megértéssel viseltetik a falvak szükségletei iránt.

Legrosszabb nyakkendőit újjáalakítják „Kolosné nyakkendő terében”, Rákóczi-utca 28.

A vámospércsi rablógyilkosság tetteseit elfogták.

Megállapították az áldozat személyazonosságát.

A Debreceni Újság tegnapi számában hirt adtunk arról, hogy a vámospércsi határban lévő kubikos gödörben egy mezitelen holttestet találtak. Az esetről a csendőrség jelentést tett a debreceni kir. ügyészségnek, amely a vizsgálat megkezdése céljából Ferenczy Tibor kir. ügyészt küldte ki. A bizottságban részt vett Strázy István vizsgálóbírósegéd és Horváth Artur dr. törvényszéki orvos. A holttestet feboncolták s megállapították, hogy a meggyilkolt 20—25 év körüli lehet, jobb sorban élő ember lehetett. A fején botlütésektől származó sebek vannak, a nyakán és az arcán egy-egy lött seb, amiből kétségtelenül meg lehet állapítani, hogy először hátulról löttek rá a gyilkosok, aztán szembe kerültek vele s ismét rálöttek. Minthogy nem halt meg, botlütéseket mértek a fejére s aztán a vízbe dobták.

Bár a lött sebek feltétlenül halálosak voltak, a halál közvetlen oka a vízbeesés, mivel a gyomra tele volt iszappal.

A titokzatos rablógyilkosság ügyében széleskörű vizsgálat indult meg. A vámospércsi csendőrség és a debreceni államrendőrség nagy készültséggel látott a rejtély felderítéséhez.

Ez tegnap sikerült is. Megállapították, hogy a meggyilkolt egyén Goldner Jenő 20 éves érmihályfalvai gazdálkodó, aki pár nap előtt Debrecenben fordult meg ismerőseinél s elmondotta, hogy az oláh megszállás alatti Érmihályfalván annyi kellemetlenségnek van kitéve, hogy kénytelen onnét elköltözni. Az a célja, hogy Debrecen környékén béreljen birtokot s aztán az oláhokkal kiutasítja magát. Birtokbérlet céljaira nagyobb összeget hozott magával. Minthogy beteges volt, felkereste Jósza Ödön dr. orvost, aki fájdalomcsillapító szert rendelt neki. Ezt a receptet meg is találták s az orvos írása vezette nyomra a rendőrséget.

Goldner Jenő Debrecenben értesült arról, hogy Penészlaken a Jasztovszky féle birtok bérbeadó. Ezelőtt öt nappal Vámospércsre ment s ott tárgyalta a tulajdonossal, akivel a bérletre nézve megállapodott. Az eredményt meg akarta

vinni apjának, Goldner Jakab érmihályfalvai jómódu gazdálkodónak, de mivel szabályszerű utlevele nem volt, Nyirábránynál a határon át akart szökni.

Ott azonban a magyar csendőrség feltartóztatta és visszakísérte Vámospércsre. A csendőrök Goldnert átadták a hatóságoknak. A fiatal embert a fogdában helyezték el, hogy másnap kihallgadják. Eddig még ki nem derített módon történt azonban, hogy Goldner éjnek idején kiszabadult a fogságból és megölték.

A tetteseket a debreceni rendőrség kinyomozta s értesítette a vámospércsi csendőröket, hogy fogják el.

A gyilkosok Bodnár György és Rácz Sándor vámospércsi lakosok, akiket letartóztattak már s Debrecenbe szállítottak.

A két gyilkos töredelmes vallomást tett. Előadták, hogy Goldnernél pénzt sejtettek s követték a Vámospércstől mintegy 3 kilométernyire lévő orszáuton.

Majd eléje álltak és mezitelenre vetkezették. Ekkor Bodnár azt mondta neki, hogy menjen előre. Goldner alig tett két lépést, hátulról a nyakába lötte Rácz Sándor elől lötte meg. Mind a két golyó talált, de Goldner nem halt meg. Erre a náluk levő fűtykös bottal addig verték a koponyáját, amíg Goldner alig mozgott. Erre a halottnak vélt Goldnert a közelben levő kubikos gödörhöz vonaszolták és a vízbe beledobták.

Bodnár György és Rácz Sándor a meggyilkolt fiatal ember ruháit és értéktárgyait magukhoz vették. A pénztárcájában több ezer korona pénz és körülbelül 1080 kor. román lebélyegzésű bankjegy volt. A pénzt, óráját és más holmiját egymásközött felosztották.

Kedden délután Rácz Sándor Debrecenbe jött, hogy Goldner ruháját elrejtse. Egy ismerősehez vitte a ruhát, a melyet az illető gyanusnak talált s felvitte a rendőrségre. Még az éjszaka történt, hogy a rendőrség Rácz ismerőset kihallgatta s ez beismerte, hogy a ruhára nézve Rácz azt

adta elő, hogy az egy megölt emberé.

A rendőrség átkutatta a zsebeket s az egyikben megtalálta a Jósza Ödön dr. orvos által írt receptet. A detektívek nyomban felkeresték az orvost, aki könyvet vezet a betegeiről s megtudták, hogy ugyanazon időben Jósza még három embernek írt receptet. A detektívek kihallgatták az illetőket, akik közül az egyik, Hausner Kálmán férfitiszor, Kossuth-u. 26. szám alatti lakos értékes felvilágosításokat tudott adni.

Elmondta Hausner, hogy Goldner neki régi ismerőse s mikor Debrecenben volt utoljára, vele együtt ment Jósza doktorhoz.

A rendőrség felmutatta Hausnernek a meggyilkolt ruháit, amelyben felismerte a megölt fiatal ember tulajdonát.

Majd még azt is elmondta, hogy tudomása szerint jelentékeny összeg volt az áldozatnál, amelyet a penészlaki földberlet céljaira hozott magával.

A gyilkosság ügyében a kihallgatások folynak. A gyilkosokat a statáriális bíróság elé állítják.

A Tisza-gyilkosság

Budapest, aug. 25.

A Tisza-gyilkosság tárgyalásának mai napján Lenyel Zoltán védő kérte a hadosztálybíróságot, hogy rendelje el Szurmay Sándor volt honvédelmi miniszternek a kihallgatását a hivatali titoktartás alól való feloldása mellett.

Bálint Sándor Horvát-Sanovicsra vonatkozó vallomása után Kallós Sándor, majd Márkus Sándor, a budapesti Fehér Újság szerkesztőjét hallgatta ki a bíróság, aztán következett Sándor László Budapesti volt főkapitánya.

Mondáda: Foglalkozása? Sándor László: Budapest főkapitány vagyok.

Mondáda: Most is? Sándor László: Ez időszert is. Engem öfelsége nevezett ki. Még sem vagyok törvényesen nyugdíjazva.

Ezuten elmondta, hogy a forradalmat szököt katonák csináltak. Budapestben 40—50.000 lövés katoná volt.

A magyar külpolitika iránya.

Bécs, aug. 25. Benes cseh külügyminiszter tárgyalásokat kezdte a jugoszláv királyság külügyminiszterével a Csehország és Jugoszlávia közötti védő- és dacszövetség létesítése végett.

A szövetségesek körében, de különösen Angliában és Franciaországban nagy lehangoltságot keltettek e tárgyalások. A két ország között fennálló konvenció pedig egyenesen nyugtalanítja Angliát és Franciaországot.

Benes belgrádi és bukaresti megállapodása arra indította a magyar politikai köröket, hogy új irányt keressenek a magyar külpolitika számára. Remélik, hogy a gazdasági egymásrataltságot folytán kialakul a megegyezés Magyarország és Ausztria között. Magyar politikai körökben hangoztatják, hogy a nyugatmagyarországi kérdést lehetséges megoldani oly módon, amely mindkét fél kielégíti.

Elítélték az ujfalusi kommunistákat.

Megírtuk lapunk legutóbbi számában, hogy a törvényszék a belettyóujfalusi kommunisták büntetésének tárgyalását kezdte meg.

A fő tárgyalás a késő esti órákig tartott, amely után a bíróság kihirdette az ítéletet.

Az ötös tanács a vádlottakat büntetésnek találta igazolás, hatóság elleni erőszak, zsarolás és lopás bűntettében s ezért Gulyás Mihályt 1 évi és 6 havi, Kreisler Mór 2 évi, Varga Mózes 1 évi és 6 havi börtönrre ítélte, Weiszberger Ármint 4 havi börtönnel sújtotta, melyet az eltöltött vizsgálati fogsággal kitöltöttek vett.

Ötvös Imre 4 havi, Keinedy Lajos 2 havi, Ifju Gulyás Mihály 7 havi, Grósz Ernő 8 havi, Papp Gábor 4 havi, Rácz Sándor 4 havi, Varga András 1 havi fogházat kapott. A bíróság általán véve 4 hónapi vizsgálati fogságot tudott be a vádlottak javára s többeket szabadlábra helyeztet.

Az ítélet jogerőre emelkedett. Az elítéltek megkezdték büntetésüket.

Közélelmezési ügyosztály közleményei.

A lisztárak.

A helyi lapok tegnapi számában közölték a minisztérium által tervbe vett lisztárak. Félreértések elkerülése végett értesítjük a lakosságot, hogy ez idő szerint még az eddig megállapított és közhírré tett lisztárak vannak érvényben. Az új lisztárakról annak idején, az idevonatkozólag kiadandó miniszteri rendelet vétele után a közönséget tájékoztatni fogjuk.

Örlési tanusítványok kiadása.

Mindazok, akik házi szükségleteikre búzát szereztek be, örlési tanusítványukat a lakásuk szerinti illetékes lisztirodánál akadálytalanul megkaphatják.

Árpa és 1919. évi termésű tengeri 30%-ának zár alá vétele.

Miután a 6923—1920. M. E. számú kormányrendelet értelmében a termelő árpát és mult évi termésű tengerit csak úgy adhat el, ha az eladott mennyiség 30%-ának megfelelő mennyiséget egyidejűleg az Aruforgalmi r.-t. bizományosának a rendeletben meghatározott áron átad, felhívjuk az érdekelt eladókat, hogy eladás előtt a rendelet szerint igénybevett 30% mennyiségeket a Debrecen és Vidéke Mezőgazdák Hitelesítkezete gabona osztályánál (Csapó-u. 30) átvételre jelentsék be.

Közélelmezési ügyosztály.

Hódmezővásárhelyre teszik át a maramosszigeti jogakadémiát. Mint Hódmezővásárhelyről jelentik, a város törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy a maramosszigeti jogakadémiának menhelyet ad. Már szeptember hónapban megkezdődnek az előadások.

Városházáról.

A polgármester beteg. Márk Endre polgármester, aki a napokban kezdte meg nyári szabadságát, a lakásán betegesen fekszik. Értesülésünk szerint tudógyuladás támadta meg a polgármester egészségét.

Elbocsátott erdőőr. A közigazgatási bizottság fegyelmű választmánya állásából való elbocsátásra ítélte Madarassy István erdőőrt.

A 10.000 koronás vándordíj. A városi közgyűlés tudvalevően 10.000 kor. vándordíjat adományozott a körletparancsnokság részére a testnevelési akció céljára. Ezt az összeget a városi tanács a legutóbbi ülésén kitalálta a parancsnokság részére és megbízta a tisztii főügyészt, hogy az alap törlével készítse el.

A múzeum államszegélye. A kultuszminiszter 12.000 korona államszegélyt küldött a debreceni múzeum részére.

A 420 lakás. Szilgyi János építésznek a Salétrom-laktanya helyére tervezett 420 lakás terve dr. Hubert O. tó kormánybiztos főispán elé került. Sürgősen közgyűlés elé fogják vinni.

Üjdonságok.

A rutének megünnepelték a Szent István napját. Ungvárról jelentik: Ugy Ungvár, mint Munkács vidékén a városokban és falvakban is mindenfelé nagy ünnepélyességgel ülte meg a nép Szent István napját. A csehek határozott tilalma ellenére mindenütt ünnepi szentmisét mondtak, amelyre seregestől töltött a lakosság, a férfiak ünnepében, a leányok magyar pruszlikban. Igen sok helyen lelkesítő beszédek hangzottak el, melyek a nap jelentőségét méltatták s hangoztatták, hogy a rutén nép sohasem fog elszakadni Magyarországtól.

Újra jönnek a menekültek a Felföldre. Miskolcziól jelentik: Ma nyolc vagonból álló menekült vonat tuolt át a demarkációs vonalon.

A Szentanna-utcai térszene csüfőriöki műsora: 1. A d. br. huszár osztály indulója: Nöth Antal. 2. Szradelia nyitány: F. otow M. 3. Arany talapácska, salon darab: Ellenberg R. 4. Csárdás királyné egyveleg: Kálmán I. 5. Fleurs Hongroise, magyar ábránd: Faulwetter. 6. Böregér polka française: Zehrer M. C. 7. Rigoletto opera egyveleg: Verdi. 8. Magyar népdal ábránd: Bacho I. S. A debreceni hazred indulója: Nöth Antal.

A polgári fiú- és leányiskolák, valamint a közép- és elemi iskolák részére a tankönyvek megérkeztek és beszerezhetők Antalfy könyvesboltjában, a róm. kath. templom mellett.

Földmunkások gyűlése Nyugati-sor 48. szám alatti vasárnap délelőtt 10 órakor lesz.

Vízvezeték szakszerűen készít és javít, Máthé János szerelő mester, Darabos u. 54. Fürdőberendezés raktáron.

A közellátási hivatal főszámoló bizottság értesíti a közönséget, hogy a hatósági üzletben (Vár u. 2. sz.) korlátozott mennyiségben I. minőségű tea dkg-ként 1 korona 50 fillérjével, pótkávé kg-ként 20 koronájával, hadikávé kg-ként 25 koronájával fogyasztási jegy nélkül vásárolható. Ezen cikkekből viszonteladásra kereskedők is kaphatnak, akik részére az utálványokat a közellátási hivatal adja ki.

A Varga utcai gazdaság on dodi csősz-fogadás tárgyában f. hó 29-én d. e. 11 órakor Deák Ferenc u. 17. sz. alatti közgyűlést tart. A birtokosok megjelenését kéri Kovács Ferenc elnök.

Vámörlet. Tudomásunkra jutott, hogy bizonyos helyről, célzatosan azt a hírt terjesztik, hogy malmunk terményeket vámörletre elnem fogad. Szükségesnek tartjuk az érdekelteket ez uton értesíteni, hogy e hír nem felel meg a valóságnak. Malmunk állandóan üzemben van és vámörletre bármely mennyiségű terményt elvállal, aki tebát a fent említett célzatos hír által félrevezetve, más malomra szülő örletet tanusítvány birtokában van, a 44.000 1920 Ké. M. rendelet 3. §. értelmében jogoslva van terményét eredeti szándékának megfelelőleg malmunkban megörletetni. István-malom.

Aki nem ad vissza a koronából, árdragitást követ el. A hivatalos lap legközelebbi számában Bolemann Ernő dr., az Árvizsgáló Bizottság elnöke, hirdetményt tesz közö, amelyben figyelmezteti a közönséget, hogy a vendéglőkben, kávéházakban, éttermekben a koronából kötelesek aprópénzt visszaadni, mert ellenkező esetben az illető vendéglőtulajdonos árdragitást követ el.

Felülízetések. A Move Sport Egyesület aug. 20—21-iki katonai sport versenyén felülízetek: Szomjas Gusztáv főispán 300 K, dr. Kolcsay Sándor ügyvéd 200 K, Szarukán Sándor bankigazgató 100 K és Pákozdy Sándor alispán 20 K. A felülízetéseket háálás köszönettel nyugtázza a rendezőség.

A kommunisták (proletárdiktatura) által okozott károk bejelentése kötelező. Az érdekelteket figyelmeztetjük, hogy a kárbejelentés a kormányrendelet értelmében kötelező s aki a szenvedett kárát be nem jelenti a törvényes következményeknek teszi ki magát. Bejelentéseket már csak a héten folyó hó 29-én, vasárnap déli 12 óráig fogad el a városi levéltár. (Városháza, földszint 5. sz.) Hivatalos órák hétköznap d. e. 8—12. és d. u. 3—6-ig, vasárnap d. e. 9—12-ig.

Mennyi élelmiszert küldtünk Bécsbe? Bécsben a behozatal Magyarországról óráról-óra növekszik. Az élelmiszerek rohamosan esnek. A bejött megszámlálható Magyarországról a következő szállítmányok érkeztek: 30.000 kg. zöldség, 30.000 kg. paradicsom, 20.000 kg. bab, 6000 kg. szőlő, 100.000 kg. gyümölcs, 25.000 kg. lók.

Az ukrán felkelők sikere

Bécs, aug. 25. Mint az ukrán sajtóiroda jelenti Stanislauból, az ukrán felkelők bizottsága azt adja hírül, hogy a felkelők egészen Odesszáig uralják a helyzetet. Leverték a bolsevik helyőrségeket. Az ukrán függetlenséget kívánják. Wrangel tábornokkal szemben semlegesek.

Marc Albániában.

Bécs, aug. 25. Az albán határról egyre véresebb harcokat jelentenek. Az albánok megtámadták a jugoszláv hadosztályt amely a terület megtisztítására küldtek ki.

Kivándorlás a Felföldre.

Löcs, aug. 25. Az utóbbi időben a Szepességben nagy mérvet öltött a kivándorlás. Löcséről több mint 100.000 indult már el Amerika felé.

Cseh-román kereskedelmi szerződés.

Prága, aug. 25. Románia és Csehország között kereskedelmi szerződés megkötése végett folyik a tárgyalás.

Az osztrák szellemi munkások keresztény szervezete

Bécs, aug. 25. Az osztrák tisztviselőknél keresztény alapon való szervezkedése annyira haladt, hogy jelenleg 70.000 keresztény szellemi munkás tagja a keresztény szervezetnek.

Három ezer vagon orosz szén.

Budapest, aug. 25. Az entente Magyarország részére gazdasági célokra 3000 vagon orosz szenet utalt ki. Ha szállítást akadályok nem jönnek közbe, szeptember első felében ez a szén le lesz szállítva.

A Szentés és Csongrád közti hid.

Budapest, aug. 25. Fényes ünnepség keretében avaják fel a Szentés és Csongrád közti hidat. Ezt a románok annakidején felrobbantották. Az új építési hid felavatása augusztus 29-én lesz. Az ünnepségen megjelenik Horthy Miklós kormányzó is.

Bankjegylebélyezés a rutén vidéken.

Budapest, aug. 25. A rutén vidéken az osztrák-magyar bankjegyet lebélyezik. — A hirre nagy pénzcsempészés indult meg Románia felé. Hír szerint harmadára bélyezik le a bankjegyeket.

Angol-olasz szövetség

Bécs, aug. 25. A mai nap legfontosabb politikai eseménye Giolitti és Loyd George lucerni találkozása. Ambár e találkozás magánjellegű, mégis azt hiszik, az európai politikára nézve döntő jelentőségű határozatokat hozhatnak. Politikai körökben angol-olasz szövetségről beszélnek, amelynek alapja az adriai kérdés.

Autogén hegesztés, VERTESY testvérek
autómotorok és mindenféle gazdasági gépek javítása. Debrecen, Hatvan-u. 53.
Golyós csapágyak. Gazdasági gépalkatrészek nagy raktára.

Move. közlemények.

Tagsági igazolványokat a Move. titkári hivatalában Sas-utca 4. II. 2. átvéhetik a következők: dr. Szűcs Géza, Oláh Róza, Gyulokay Jenő, Zivuska Ferenc, Haidgger Gyula, Juhász József, Németh Aladár, Beznák Aladár, dr. Iványi Béla, Paulsinecz Cyril, Papp Endre, Nagy Endre, Gyöngyösi Károly, Werder Endre, Kossay Dezső, Kocsis Rezső.

A titkár.

A „Vörös Kereszt” egyesület közgyűlése.

Márk Endre tb. elnök lett.

A Vörös Kereszt Egyesület debreceni főnöke tegnap délután Komlóssy Dezső elnöksége alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a tagok nagy számmal jelentek meg. A rövid elnöki megnyitó után a jegyzőkönyv hitelesítésére Gáál Jánosné és Okolicsányi Károly ny. vezérőrnagyot küldték ki.

A közgyűlés napirendjén a választmányi tagok megválasztása szerepelt. Mielőtt azonban a választásokat elrendelték volna, elnök indítványt tett, hogy a közgyűlés Horthy Miklós kormányzót üdvözölje. Tatay Zoltán dr. jegyző felolvasta az üdvözlő táviratot, melyet a közgyűlés elfogadott.

Ezután indítványozta az elnök, hogy a lemondott tisztikar tagjai közül a háború alatt kifejtett buzgó és érdeműs tevékenységért Koszorus Lajos alezredestnek és Pápay János gondnoknak jegyzőkönyvi köszönetet szavazzon a közgyűlés. Ilyen értelemben határoztak is.

Majd jelentést tett elnök arról, hogy a kiküldött jelölt bizottság elvégezte munkáját s azt a javaslatot teszi, hogy Márk Endre udv. tanácsos polgármestert a Vörös Kereszt egyesület tiszteletbeli elnökévé válasszák.

Többek hozzájárulása után a javaslatot elfogadják és az alapszabályok értelmében a határozatot megerősítés céljából a központnak küldik fel.

Tudomásul vették, hogy a katonai bizottság az egyesületbe Szentgyörgyi Lajos ezredest delegálta.

Ezután megejtették a választmányi tagok választását. Két szavazatszedő küldöttség előtt folyt a szavazás, melynek eredménye a következők:

Csanak Józsefné, Tüdös Jánosné, Kesseri Lajosné, Uhlarik Beláné, Bosznay Istvánné, Gyarmati Istvánné, Szesztina Jenőné, Ujjalassyné, dr. Hádel Vilmosné, dr. Hubert Ottóné, Kazinczy Gáborné, dr. Petzko Ernőné, Fráter Erzsébet, Rottler Beláné, Iványi Lászlóné, Sass Beláné, Mátyerszky Mihályné, dr. Dicsőly József, dr. Lindenberger János, Hju Kardos László, Mihalovits Jenő, Weszprémy Zoltán, dr. Hubert Ottó, dr. Dávid István, dr. Debreczeni Barna, Pappier Géza, dr. Hádel Vilmos, Uhlarik Béla, Komlóssy Dezső, dr. Kesseri Lajos, Than Gyula, dr. Komlóssy Imre, dr. Bruckner Ernő, Szesztina Jenő, dr. Láng Nándor, Szentkirályi Tivadar, Bosznay István, dr. Galamb János, dr. Steinfeld Mihályné, László Ferencné, Berger Mórné,

Pfűst Ödöné, dr. Láng Sándor, Serly Gusztáv és Révész Imre.

A választmány fogja a tisztikart egyik legközelebbi ülésén megválasztani.

Jönnek az amerikai magyarok.

Vasárnap reggel a bécsi személyvonattal ismét 150 tagból álló Amerikából visszavándorló magyar csapat érkezett a Keleti pályaudvarra. Az amerikai magyarok július 16-án indultak el New-Yorkból, augusztus 17-én Triesztbe értek, ahonnan Tarvison és Bécsen át utazva, Királyhidánál lépték át a magyar határt és ma reggel érkeztek meg Budapestre.

A visszavándorlók telve vannak panasszal mindenféle lelkiismeretlen utazási ügyintézőkkel, vállalatokkal szemben, amelyek teljesen kifosztják, b csapják a visszavándorló magyarokat.

Amerikában úgy akarják megakadályozni a nagymérvű visszavándorlást, hogy a legvadabb rémhíreket terjesztik a Magyarországon dúló éhínségről, járványról, borzalmas terengyelődöttségről.

A honvágy azonban annyira elfogta a magyarokat a hosszú távollét után, tömegesen készülnek haza, úgy, hogy New Yorkban állandóan ezres csapatok várják az induló hajókat.

Színház.

A színházi helyáremelés. Kardos Gézának, a Csokonai színház új igazgatójának a helyárok fel-emelésére vonatkozó kérését, a színházi bizottságnak, javaslatával együtt a közművelődési tanácsnok helyettesítő dr. Vass Károly tb. tanácsnok ma, csütörtökön terjeszti elő a városi tanács ülésén.

RANKAI GYULA bankbizományi irodája
Debrecen, Dégenfeld-tér 6. Kenyérpiac.
Idegen pénzek: Dollár, sokol, márka, lej, lira, frank stb.
Értékpapírok. — Kölesön közvetítés. Vállalatok finanszírozás. Megbízások. Díjmentes tanács minden bankügyben.

Allandó nagy BUTOR kiállítás!

Dus választék saját készítésű modern lakberendezési cikkekben, u. m. háló, ebédlő, úriszoba, valamint úő butorokban.

Olosó butorokban is nagyválaszték!

Killer Ede butorgyárosnál
Ferenc József-ut 68. szám

Debreceni „Hangya”
legmagasabb áron vásárol
akác fasorokat és facsoportokat.
Ajánlatokat „Hangya” fogy. érték. szöv. cimen
Debrecen, Király utca 2 szám alá küldjük,

Ajánlat.

Különbejárata
butorozott szoba igény-jogosságnak azonnal kiadó, cím a kiadóban. 3509

Diákokat
tanításra és ellátásra elvállal ur. család, Domb-utca 18., első ajtó. 3 09

Eloszerőlném
3 szobás piachoz közel utcai lakásomat mással hol apró jószágot tartottam — esetleg kerben is, cím a kiadóban. 3508

Legfinomabb
fajalmak mar egy koronától kezdve kapható gróf Vécsey-u. 18. 3490

Ezer
koronát fizetek annak, aki két szobás, konyhás lakást átenged vagy egy szoba, konyhással cserél, cím a kiadóba. 3463

Elsőrangú
házi kosz ot adok itthon és kihordásra is szeptember elsejétől, öz. Meskó Györgyné, Hatvan-utca 11. 3426

Jó
csatából 3 diákot teljes ellátásra elvállal élelmiszer és fizetésért izr. ur. család, cím a kiadóban. 3405

Boros
hordó új és használt taposó és káposztás kádak, léhók, putonok, szírhöz való hordók kaphatók, Báró Györfly hordó gyárban, Nap-u. 4. sz. Ugyanott hordók javítását vállaljuk. 3355

Honoserek,
diványok kaphatók. Glattstein kárpitosnál, Hatvan-u. 1. Püspök-palota 3516

Górékat
hizslóval vagy azok nélkül bérlek Dehtecenben vagy környékén 1. evi szept. 1-től kezdődő egy évre legmagasabb áron, Spóner János Debrecen, Teleki-utca 81. 42

Városi kls házat
elcserelelnék pár holdas tanyával, cím a kiadóhivatalban.

Magas
közvetítési díjat fizetek főtéren butorozott szobáért, „Irodának alka mas” feljére kiadóba. 3524

Uri
gyermekeket ellátásra vállal élelmiszer és fizetésért mérnöké, Sz. Anna-u. 43. 3520

Egy
máza buzát adok, ki egy szoba, konyhás lakáshoz jut, cím kiadó. 3523

Jó
megjelenésű fiatal asszony házvezetőnőnek ajánlok, vidékre is megy, cím Teleki-utca 7. sz. 3514

Zongorázn
lanit kezdőket, háladókat, Be hlan-utca 31. 3518

Természetbeni
ellenszolgálatáért keresztyén ur. család vidéki diákokat ellátásra vállal, Simonffy-u. 2/b., II. em.

Lucerna
lőhere és köies cséplést végzőlak látásunkon bármilyen mennyiségben értekezni, Hováéé emet. utca 31. 3469

Mosni
megyek házakhoz, Péterfia-utca 31. 3314

Mosást,
vállalok lakásomon, Simonffy 1/c., Ipartestület. Poórne. 3632

Teljes
ellátásra tanulók elfogad-
tának, Egyház-tér 11., a
keresztépületben, ur. csa-
ládnl. 8637

Eloszerőlném
Varga-kerti egy szobás la-
kásomat Miklós-utca kör-
nyékén e y megfelelő la-
kással, értekezni Gambri-
nusz főpincérnél. 3461

Tanyásbirtok
36 hold kiadó, értekez-
hetni, Timár-u. 26. 3633

Kereslet.

Aranyat-ozüstöt
brilliansat, zálogcédulákat
vesz, meghívásra házhoz
is elmegy Steiner Mihály,
Hatvan-utca 2. sz. udvar-
ban, I. emelet.

Tanítónő
felsőbb osztályokat, zenét
nyelveket tanít, sürgősen
családnál állást keres. —
Cime Nyiregyháza, Csillag
utca 35 Tanítónő. 3437

Tanuló
leányok felvételek Kereszi
nőiszabó, Egyházter 4 sz.
3472

Egy
ragas tó állandó munkára
felvétetik. Torockai, Hid-
házi-utca 5. 3626

Iskolás
vidéki tanulók teljes el-
látásra felvétetnek. Kos-
suth-utca 55. keresztépül-
let. 3457

Felső
kereskedelmit végzett, éret-
sített fiatal ember azonal
külföldre iródi alkalmat
mázt keres. Cím a ki-
adóhiva alban. 3517

Butorozott
szobát keresek külön be-
járattal. Cím a kiadóhiva-
talban. 3512

Nappali
használatra butorozott
szobát keresek teljesen
külön bejárattal, áraján-
latot a kiadóhivatalba ké-
rek „Mellék utcán” feljére
3515

Mindenes
középkorú megbízható
asszonyt vagy leányt ke-
resünk 3 tagú családuoz
Hajduböszörménybe. Jó
bánásmód biztosítva. Je-
lentkezni Szent-Anna-utca
22 sz. udvaron hátnl. 3519

Cipész
segéd, első ndü munka-
erő, felvétetik magas fizet-
téssel. Torockai, Hadház-
utca 5. 3627

Veszek
zatot, hüvelyest, tojást,
baromfit, zsirt, sercsét,
káposztát, mézet, bort,
diót, almát és egyéb
élelmiszert. — Ajánlatok
Bikapa 118 sz. szoba. 35

Helybéli
ügyönkök felvétetnek. —
London, Arany János-utca
15 sz. keresztépület. 3629

Bejárónő
felveszek. Egyház-tér 11.
a keresztépületben. 3636

Keresek
hentesáru üzletet bére-
vel megvételre. Cím a
kiadóban. 3630

Eladás.

Szatócs
üzlet berendezéssel együtt
eladó. Cím a kiadóban.
3-34.

Eladó
egy szép, masszív két
szobás asztalkonyha jutá-
nyos áron, elköltözés
miatt. Colonia-bazak. —
3374

Békebeli
kitűnő minőségű, olajföld
szinű, őszi-tavaszi rőfi
kosztüm eldő. Eseli ges
átigazítás díjtalan. Péterfia
utca 38., keresztépület.

Eladó
ajtók ablakok 20 drb.
keretesozlop. gerenda.
Golya-utca 17. 3507

Asztalosoknak
való anyag, 3 szekrény-
hoz sműbűes alkate-
szek és furnir eladó. Or-
malom-utca 4. szám. —
3106

Eladó
a Martinkán 7 nyilas
szőlő terméssel ugvanott
1 drb. 4 nyilas, Kőntös-
keriben 25 nyilas szona-
nal beköltözhető lakás-
nal. Cím Hunyadi-u. 3.
szám. Bördán. 3505

Eladó
Késcs-utca 46. alatt egy
szekrény, ágy, éjjeli szek-
rény modern kamérvá-
ból. 3504

6 méteres
fűrészelt tenyőfa, 2 mé-
teres deszka és lécol, 3-4
méteres kemény
faragott oszlopok eladók.
Miklós fűmil fakereske-
dől, Piac-utca 4. 3503

Eladó
föld tanyával, 3 és fél
hold és 20 kvadrát, Bel-
legelő Páji-dűlő 403. Er-
tekezni lehet Homok-utca
95. 3450

Kisebb,
nagyobb plüsch divá-
nyok, heccerak, szalon-
garnitúrát, magános fo-
tek, szekrények, ágyak,
tűkrék eladó. Arany JÁ-
nos 36. 3408

Eladó
7-9 H. P. Bolinder nyers
olajmotor, 30 colos vas-
rámas Mayer cséplővel,
teljes felszereléssel, üzemi
be megtekinthető. Cím a
kiadóhivatalban. 3403

Eladó
egy lovas fekete kocsi.
Méliusz-tér 4. sz. 4390

Eladó
2 drb. olós szép ruha-
szekrény. Kishegyesi-ut
8 3513

Szecekvagó,
2 boroshordó, nő selyem
és szövet ruha eladó.
Csapo-utca 81. 3522

Feljőstőhöz
4 éves schweitzer, dől-
után 7 órákor megtekin-
thető eladó. Csapo-utca
81. 3521

Eladó
aluminium éthordó. Kos-
suth-utca 41. hátul az
udvarban. 3499

Eladó
férfi télikabatok, rövid
nadrág, női kabát, fekete
tiszi szalonnadrág, dől-
mányok és atillák. Rá-
kóc-utca 48. 8511

Eladó
magánjáró bates gözgpé,
cséplő is. Értékezhethni
Palaky Debrecen, Csapo
19. vagy Katona Gábor.
Balmazújváros, Szobosze-
lai-ut 10. 3496

Eladó
összezsukható, gummi-
rakó, nikkelezett vazu,
sport gyermek kocsi. —
Kerekes-telep, Szávay Gy
utca 1. 3631.

Vadász
fegyver, kakasnokküll, 16-os
Melfert-féle suhll gyárt-
mány eladó. Teljesen új.
Beth en-utca 28. 3635.

Eladók
új ágyneműk, szőnyegek
majolika mosdó készlet,
matracok, festetlen új fa-
ágy. Teleki-u. 94. 3629.